

„approbatione, plurimi qui obedientiam Bonifacio
„præstabant, pro Indulgentiis anni Jubilæi consequen-
„dis de universis mundi partibus ad Urbem Romanam
„confluxerunt. Illi verò, qui de Regno Franciæ erant, &
„alii ejus obedientiam repudiantes hoc anno pro hujus-
„modi Indulgentiis Romam non venerunt, sed juxta
„primam ordinationem Clementis VI. anno Domini
„millesimo quadringentesimo, in maxima multitudine
„pro ejusdem Indulgentiis obtinendis Romam veni-
„entes Limina Sanctorum visitabant.

Grassabatur enim eo tempore schisma; sedentibus
duobus, qui se pro Pontifice gererent; altero Romæ sci-
licet Bonifacio IX. altero Avenione in Gallia Petro de
Luna qui dicebatur Benedictus XIII. hincque ut solum
legitimum Pontificem Galli & alii nonnulli agnosce-
bant; atque Urbanum & Bonifacium pro intrusis Pon-
tificibus habebant; ideoque alteratum ab ipsis Jubilæ-
um non agnoscebant.

XIV. Quin & post Concilium Constantiense & ex-
tinctum schisma, etiam Romana Ecclesia abjecit il-
lam Urbani novitatem, rediitque ad Decretum Cle-
mentis VI. Et ita fuit usque ad Paulum II. qui Jubilæi
„indulgentias esse voluit quovis anno vigesimo quinto.
„Hæc Lupus loco citato.

XV. Reductionem à Paulo II. factam confirmavit
Xyltus IV. cujus constitutio infertur in *Extrav. QUEM-
ADMODUM De Pœnit. & Remiss. in Communib.* atque
una omnes quascumque Indulgentias etiam plenarias
adinstat Jubilæi quibuscumque Ecclesiis aut locis extra
Urbem, & sub quacumque forma à sede Apostolica non
concessas darate anno Jubilæo suspensas esse voluit, nec
interim alicui suffragari. Et ita etiamnum hodie vivimus

XVI. Verum Bonifacius IX. non tantum probavit
reductionem Jubilæi ad annum trigésimum tertium fa-
ctam per Urbanum VI. sed insuper anno Jubilæi Romæ
absoluto, easdem Indulgentias per modum Jubilæi ad
alias civitates extendit, de quo in citato Chronico Belgii
hæc leguntur pag. 333. „Postquam annus Jubilæus
„juxta constitutionem Urbani, & approbationem isti-
„tus Bonifacii transiit, Dominus Bonifacius unum an-
„num sub anni Jubilæi urbis Romæ Indulgentiarum
„forma Colonienfi civitati concessit. Ità ut venientes
„Coloniam, vel ibidem habitantes, isto anno medi-
„ante visitationes certas Ecclesias ad hoc directas cum
„oblationibus suis, possent consequi Indulgentias,
„quæ visitantibus urbem Romanam in anno Jubilæo
„concessæ erant, videlicet plenissimam remissionem
„omnium peccatorum. Quo anno elapso, similis an-
„nus ab eodem Bonifacio sub eadem forma concessus
„est civitati Magdenburgensi. Et ad utramque hanc
„civitatem missus est Collector Papæ, qui certam par-
„tem recepit oblationum. Deinde Indulgentias simi-
„les concessit visitantibus alias nonnullas civitates Ger-
„manicæ ad certos menses. Unde in Misnia & Praga ex
„hujusmodi concessione concursus magnus populorum
„fuit. Deinde idem concessit multis locis Alemanniæ,
„ut visitantes certas istorum locorum Ecclesias conse-
„querentur Indulgentias similes, quæ erant quondam
„concessæ tali vel tali loco, seu tali vel tali Ecclesiæ,
„quæ in ipso privilegio concessionis exprimebantur.
„De quibus locis vel Ecclesiis fama vulgaris erat, quod
„ea vel eas visitantibus concessæ olim essent à Sede A-
„postolica Indulgentiæ plenissimæ. Prædictæ verò In-
„dulgentiæ non solum concedebantur in locis insigni-
„bus, sed in villis etiam non muratis, & in Monasteriis
„vel Ecclesiis suis in campis. Et in omnibus privilegiis
„concessionum prædictarum ponebatur clausula: *Por-
„rigentibus manus adjutrices.* Ità ut hujusmodi Indul-
„gentias, nisi qui ipsis locis vel Ecclesiis manum por-
„rigeret adjutricem, nemo consequi posse videretur.

Subjicit denique auctor: „Unde quidam concessio-
„nes hujusmodi non magni faciebant, ut quas lucro
„magis, quam ex zelo, tum institutas à Papa suscipi-
„bantur.

Illud equidem constat, nullum extare vestigium ex-
tensionis hujus Indulgentiæ sive Jubilæi ad alias civita-
tes ante Bonifacium IX. unde & communiter ipse hujus
extensionis auctor reputatur.

XVII. In citato Belgii Chronico 380. legitur: Anno
1450. sedente Nicolao V. fuit annus Jubilæus Romæ, &
magnus populus ex omni natione portexit Romam pro
Indulgentiis.

Deinde paucis interjectis prosequitur: „Anno se-
„quenti Dominus Nicolaus Papa ad instantiam illustri-
„ Ducis Burgundiæ Philippi, unum annum sub anni
„Jubilæi urbis Romæ Indulgentiarum forma concessit
„oppido Mechliniensi, ità ut venientes Mechliniam,
„vel ibidem habitantes, si illo anno durante certas Ec-
„clesias ad hoc decretas cum oblationibus suis visita-
„rent, consequi Indulgentias omnium peccatorum
„possent.

Ex his discimus, quod Nicolai V. tempore (id est
„sub medium seculi XV.) Jubilæa Indulgentia necdum
„ad omnes civitates, oppida & pagos extenderetur se-
„quenti anno, sed dumtaxat ad unam Regni aut Pro-
„vinciæ civitatem; & quidem ad preces Regiæ ac de-
„singulari gratia; uti rectè reflectit Lupus loco alle-
„gato pag. 632.

Hanc generalem ad omnes Ecclesias extensionem pri-
mus fecisse creditur Paulus II. an. 1464. ad Pontifica-
tum assumptus; qui ad Indulgentias & Gratias dandas
facillimus esse cepit; adeo, ut videns ex nimia sua faci-
litate penitentialem disciplinam non parum lædi suam
liberalitatem moderari debuerit per Constitutionem
quæ refertur in *Extrav. 3. De Pœnit. & Remiss. in
Comm.*

XIX. Refert præterea Belgici Chronici Compiler
pag. 380. & sequenti, quod sub dicto Nicolao V. eodem
anno 1451. venerit in Alemanniam tamquam Papæ Le-
gatus Nicolaus Cusanus Cardinalis; atque omnibus qui
in terminis suæ legationis habitabant, postquam ad ipsos
pervenerat, verè contritis & confessis, & qui ad cistas
in diversis Alemanniæ Ecclesiis de consilio suo & loci E-
piscoporum ordinatis certam pecuniæ summam juxta
bonorum suorum facultatem voluntariè in pios patriæ
illius usus mox convertendam contribuerunt concessit
„Jubilæum, id est, plenam omnium peccatorum rem-
„issionem.... „Ut autem omnem Clerum & devotum
„populum suæ Legationis redderet aptum ad hujusmo-
„di Indulgentias promerendas, certos Confessores in
„civitatibus constituit, qui sine pecunia, auctoritate
„Sedis Apostolicæ, etiam in casibus reservatis confi-
„tentes absolvent, dicens, non esse absolutos nec Ju-
„bilæi gratiam promereri, qui suis Confessoribus con-
„tra mandatum dare quidquam præsumerent.

Hinc colligitur, nec tempore Cardinalis Cusani li-
teris Jubilæi insertam fuisse hodiernam clausulam, quâ
omnibus Confessariis sit facultas absolvendi à casibus
reservatis, & commutandi vota, paucis exceptis.

Quæ omnia evincunt, etiam in hac Indulgentiarum
specie locum habere, quod capite præcedenti notavi-
mus, nimirum, in concedendis Indulgentiis postero-
res Pontifices longè fuisse liberaliores.

XX. Hactenus tamen nullus Pontificum Jubilæi In-
dulgentiam ad alias Ecclesias extenderat, nisi tantum
in anno qui sequebatur immediatè annum Jubilæi Ro-
mæ absolutum: ut qui Romæ Indulgentias lucrati non
essent, ex speciali gratia eas in suis Ecclesiis lucrari pos-
sent; neque nota erat alia indictio generalis Jubilæi ex
quacumque causa.

XXI. Primus qui Jubilæum indixit in initio suæ
assum-

assumptionis, ad implorandum Dei auxilium pro bono
regimine Republicæ Christianæ, videtur fuisse Sixtus
V. qui mox à sua ad Pontificatum assumptione, Bullam
Jubilæi publicavit; extatque in Bullario Romano to-
mo 2. pag. 490. neque alia anterior hujusmodi Jubilæi
indictio in Bullario occurrit; monetque simpliciter
Angelus Cherubinus Bullarii Collector: „Similem in-
„dictionem omnes ferè Pontifices promulgare solent,
„eas tamen præterea hac dumtaxat pro exemplo reten-
„ta; & aliâ addita Pauli V. Quibus haud obscure in-
„nuit, hanc indictionem à Sixto Quinto primum fa-
„ctam, à sequentibus Pontificibus in exemplum sum-
„ptam esse.

Nec tantum in initio Pontificatus ad implorandum
Divinam auxilium; sed etiam aliis ex causis subsequen-
tes Pontifices generale Jubilæum indixerunt; uti & mo-
derna Pontifex Innocentius XII. iteratò publicavit &
ad omnes Ecclesias misit.

XXII. Forma ac condiciones Jubilæi in Bulla Sixti
V. expressæ, eadem sunt quæ hodie in Bullis Jubilæi
exprimi solent: ut vel inde quoque verisimile sit, ipsam
primum subsequentibus Pontificibus exemplum dedisse.
Imprimis assignantur duæ hebdomadæ, in quarum
altera condiciones requisitæ impleri debent; nimirum
ut quis intra hebdomadam illam tribus diebus jejuet;
elemosynam, quantum pro sua facultate visum fuerit,
in pauperes eroget; atque unam ut minus Ecclesiam
ex designatis ab Ordinario visitet; atque ibidem oret,
ad finem in Bulla expressum; peccata sua omnia humi-

liter & contrito corde confiteatur; & Eucharistiam de-
votè accipiat.

XXIII. Circa modum & rationem hæc fructuosè ad-
implendi, populus à Parochis, occasione occurrente,
rite instruendus est; atque eum in finem Parochis con-
ducere poterunt litteræ Pastorales, quas S. Carolus
scriptis & emisit occasione Jubilæi concessi à Gregorio
XIII. Ecclesiæ Mediolanensi anno 1576. postquam sci-
licet anno præcedenti, qui erat annus 25. jam pro
tertia vice seculo illo recurrens, annus Jubilæus Ro-
mæ erat absolutus. Nec enim adhuc hæcenus Indul-
gentiæ Jubilæi alio tempore aliis Ecclesiis fuerant
concessæ. Extant hæc litteræ in actis Ecclesiæ Medio-
lanen. pag. 936.

XXIV. Ad hæc ut fideles ad prædicta omnia peragen-
da magis idonei efficiantur, conceditur omnibus Fide-
libus, ut possint hac vice, vigore Jubilæi eligere Con-
fessarium sive secularem, sive Regularem ab Ordinario
approbatum, qui audita ejus Confessione, possit eum
quibuscumque criminibus, quacumque ratione refer-
vatis; ac etiam à sententiis, censuris, & pœnis Ecclesi-
asticis per eum quomodolibet incurtis, inuncta ei pro
culpæ modo penitentia salutari, absolvere in foro con-
scientiæ dumtaxat; ac quæcumque per eum emissæ vo-
ta (præterquam castitatis & Religionis) in alia pietatis
opera commutare valeat.

Plures occasione hujus potestatis Confessariis factæ
quæstiones præsertim apud Theologos Scholasticos
moventur quarum decilio ibidem videri poterit.

TITULUS VIII. De Sacramento Extremæ Unctionis.

CAPUT I.

De Materia, Forma, & Partibus inun- gendis.

1. Extrema Unctio est verum Sacramentum.
2. Effectus hujus Sacramenti.
3. Materia oleum ab Episcopo benedictum.
4. Quando oleum benedicatur; & quo ritu à Parochis accipiatur?
5. Quomodo oleum benedictum sit servandum; & annis singulis renovandum?
6. Apud Græcos oleum etiam à Presbyteris benedicuntur.
7. Qua hujus disciplina origo?
8. Ecclesia Latina hanc disciplinam Græcorum non improbat.
9. Quâ ratione Synodus Tridentina dixerit materiam esse oleum ab Episcopo benedictum?
10. Forma hujus Sacramenti ex Decreto Eugenii IV. & Synodi Tridentinae, & Prescripto Ritualium.
11. Hac forma non est necessaria ex institutione Divina.
12. Eam nunquam adhibuit Ecclesia Græca.
13. Ecclesia Latina multis seculis eandem ignoravit, & formâ indicativâ fuit usâ.
14. Forma Ambrosiana erat indicativa; atque usque ad præteritum seculum in quibusdam Ecclesiis Latinis usitata fuit.
15. Usus antiquus forma indicativæ non repugnat Decreto Concilii Tridentini; neque eam Synodus improbat.
16. Christus nullam specialem formam hujus Sacramenti instituit.
17. Partes inungendas Apostolus Jacobus non expressit.
18. Non constat primis seculis plures corporis partes fuisse inunctas.

Van Espen Jur. Eccl. P. II.

19. Seculo VI. moris fuisse videtur peccus tantum inungere.
20. Septimo seculo ceperunt plures inungi; sed non eadem ubique.
21. Aliquando moris fuit, ut pars magis affecta inungeretur; & quæ hujus ratio, & quare postea vetitum?
22. Circa ritum inungendi pridem fuit Ecclesiarum varietas.
23. Synodus Tridentina Ecclesia Romana ritum probando, aliarum Ecclesiarum alios ritus non reprobavit.
24. Quæ partes ex prescripto Ritualium Romani inungenda.
25. An ultra quinq; sensuum organa alie partes sint necessario inungenda?
26. Quomodo hodie in partium unctione forma pronuntianda?
27. In morbis contagiosis & morte imminente quid servari velit manuale Cameracense?
28. Non facile omittenda inunctio quinq; sensuum organorum.



Synodus Tridentina Sess. 14. De Sacramento Extremæ Unctionis inter alia dedit Can. 1. „Si quis dixerit Extre-

„mam Unctionem non esse verè &
„proprie Sacramentum à Christo Do-

„mino nostro institutum & à Beato Ja-
„cobo Apostolo promulgatū; sed ritum tantum acceptū
„à Patribus, aut figmentum humanum; anathema sit.

II. Deinde Can. 2. effectum hujus Sacramenti astruit
his verbis: „Si quis dixerit, Sacram infirmorum Uncti-

„onem non conferre gratiam, nec remittere peccata,
„nec alleviare infirmos; sed jam cessasse, quasi olim tan-

„tùm fuerit gratia curationum; anathema sit.

III. Eugenius IV. in Instructione pro Armenis ma-
teriam hujus Sacramenti dicit esse Oleum Olivæ